Stella

Tractatus (qui stella clericorum dicit) feliciter incipit

Vali stella matutina

in medio nebule. i. pctōz. Proprietates hui⁹ stelle matutine pñt referri ad quēlibet doctorē fidei. i. sacerdotez Et ꝓtinēt in his psib⁹. Lucis splēdorē fert secū. fert ḋz rorē. Ingēs dat letū. vigilansqz. docēs. pit ipm Solē. defectuz lune comitans. hyemisqz Tpe lucesit. cedens estate quiescit.

Lucis splendorē fert secū vt ibi. vos estis lux mundi Fert ḋz rorē. s. in pdicatōe: vt ibi Tenebrosa aq̄ in nubib⁹ aeris. Ingens est vt ibi. Ecce sacerdos magn⁹. Dat letū. i. facit audientē pdicatōz letuz q̄ est in tenebris ignorātie. Vigilāsqz ōz vt ibi. Brūs seru⁹ quē cuz venerit dñs inuenerit vigilantē. Docens ōz. s. p bonā famam z honestā ꝓuersatōz. Preit ipm selē. i. xpm q̄ est ver⁹ sol iusticie sicut miles dñm suū pcedit inimicos occidēdo suo gladio acuto. vt mortui mūdo viuāt xpo. Defectū lune comitās. i. scte ecclie p ꝓassionē. vñ ḋs infirmat et ego nō infirmor. Hiemisqz tpe lucescit. i. in tpe tribulatōis appet in cordē fidei. Cedēs estate q̄escit. s. in vrēte a feruore luxurie z a ceteris vitiis. vñ Brūs q̄ potuit trāsgredi z nō ē trāsgress⁹ Sala. Memēto creatoris tui zc. Apl's diuisiōes ministrātiū st̄z in ecclia dei. s. actiui. Item platiui z plati. vnusq̄sqz in sua vocatōe z in suo ordine vel mīsterio vel officio intendat. vt virtuose z viriliter in vinea opēt. vñ Chriso. Multi sunt plati siue sacerdotes noīe. sz pauci sunt dignitate: vñ Apl's Delius est cē paucos z vtiles q̄ multos z inutiles. Lucas. Messis q̄dez multa. operij ꝓ pauci. s. fideles z veri. Hiero. Si caritas facit pcium in reb⁹ honestis nihil cari⁹ deo z hom⁹ hñtib⁹ rōnez bono z vtili pastore Iohes Pastor bonus aiam suā ponit. p ouib⁹ suis vñ ter dictū est petro. Petre amas me. Glosa. Amas me plus q̄ tuos cognatos z amicos plus q̄ res tpales. plus q̄ teipm. pasce oues meas. vñ dñs in euāgelio. Qui amat aiam suā plus q̄ me nō est me dign⁹. Apl's. Erūt homines seipos amātes. Illi dicunt seipos amare. q̄ suū honorē z commodū plus diligūt q̄ honorē dei. Aug. in li. de doct. xpiana. Illi vere deuz diligūt q̄ nihil aliud (q̄ vt nomē dei glificet) exercēt. Vñ iā pauci volūt sustinere ꝓt xpm pauptatē. ꝓtēptū. dolorē. sz cupiūt diuitias honores z suauitates huius mundi. Tales em non suscipiunt curas animarum vel platuras ꝓter onus vel propter iugum dñi. sed propter honorem. Cura enim animarum non debetur honori sed oneri.

Multiplex enim est que

stio quō sacerdos vel pastor curā suā intrauerit. vel quō in ea vixerit. vl' qlit' eā rexerit. vl' primōiū crucifixi expēderit. vl' ꝓt' quē finē eā suscepit. vl' vt pascat gregē sibi cōmissuz ꝓbo z bono exemplo. vl' vt pascat a grege. Vñ ḣ nomē pastor deriuat ab ḣ ꝓbo pasco scz. z ñ a pascor eris. vñ illud Hiere. Pastores pascebāt se z gregē meū non pasceba vt.

LANDES- UND STADT- BIBLIOTHEK DÜSSELDORF

Clericorum

In vltima enim ratione

red dēda dixit Joseph.i. xps q̄ est ver⁹ ioseph frib⁹ suis.s. pastorib⁹ eccī arū. Amē dico vobis nō videbitis faciē meā donec adducei it⁷ frēz ve/ strū minimū. Glosa. Qui minimū rehrit nō obliuiscit maiorē. vñ illud Sāguinē eius.i. aiam ei⁹ de manu tua rehrā. Grego. Tot mortib⁹ di gnist⁷ negligētes pastores q̄t negligūt aias. Vñ videat q̄sq; pastor vl' sacerdos quō curā suā intrat vel quō eā regat vel q̄liter in ea viuat. vl' ꝓter quē finē eam suscepit. vel quō p̄timonū crucifixi vt dictū est expē dat. ne a dño ei obiciat in reddēdo rōem yonice. Amice. s. tpaliū reruz z non aiaz quō huc intrasti. nō hñs vestē nuptialē. i. charitatē. qz nō ꝓ ter charitatē. i. deū (qui est vera charitas) curā tuā intrasti. vt gregē tibi cōmissum pasceres ꝓbo z bono exemplo. sz vt pascerer⁷ ab eo. i. vt negligēs z ociosus z viuēs luxuriose. z eo obmutescēte dicat dñs. Liga tis manib⁹ ne posset se defēdere. z pedib⁹ ne posset fugere ꝓ̄ cite eū i te/ nebras exteriores. i. ꝓtinuo z ꝓpetue vrētes. qz pl⁹ dilexit lucz tpale q̄z aiaz. p q̄b⁹ filt⁹ dei mortē sustinuit. Et qz h̄ vixit deliciose z tot⁹ suspi/ rauit in pcīs. tot⁹ ſnspiret eternal'r in pēnis. Qt quātū gl'iat⁹ est i de litijs vite hui⁹. tantū locū date ei in tormēt⁷. z facite eū montē in iferno z ardeat vt oleūin flāma. vñ ysa. Apportari te faciā sicut gallū gallina ciū. q̄ portat de foro de pedib⁹ sursum erect⁷ z dimisso capite z decoquit in olla. sic tu decoqr⁷ in olla gehēnali varijs cruciatib⁹. vt pena correspō deat culpe. qz non cantasti. nō generasti z cū alijs maior repu: abaris. si cut gallinacius maior est alijs.

Cum beneficium alicui

porrigat valde gaudet. sz nō q̄rit p̄mo q̄s sctōz sit p̄ion⁹ in eccīa. sz q̄z/ tū valeat i tpalib⁹. vñ iā pauci curāt quō curā suā suscipiūt vl' intrant aut q̄l'r eā regāt vl'i ea viuāt fm deū. nec simoniā abhorrēt. sz heu iam. ipa i plib⁹ dñat. gre Si q̄s ea itentōe q̄d⁹ ecciasticos vl' bñficia q̄rit vt inde hēat vite necāria. h̄ puerso ordie vult celestia mercari. Lō ge ei me li⁹ eēt mēdicare vel arare vt viueret. vñ Jobes. Qui nō intrat in ouile ꝑ ostiū. i. ꝑ xpm. sz ascēdit aliūde ille fur ē z latro. fur ē furādo sibi ꝓ tu/ tes ab alijs: latro ē occidēdo aias. Fur ñ venit nisi vt furet⁷ mactet. z ꝑ dat. furet⁷ ꝓtutes. mactet corpus. z pdat aiam in gehennam ignis

Quilibet pastor et sacer/

dos in se tenet habere tria. scz sciam'eloquentiā. z bonā vitā. Scias de/ bet habere diuinoz libroz. ac eoz intelligentiā. in q̄bus deū ꝓgnoscat se z alios. vñ Bern. Multi multa sciūt. seipos aūt nesciūt. q̄ seipm nō cognoscit nihil scit. Hec est eñ probatissima scientia inter philosoph os seculares. dicunt eñ. cognosce teipsum. Qm̄ Augustinus in li. de san/ cta trinitate dei prefert scie¦celestium terrestrium z infernoz ꝓriā ē co/ gnoscere infirmitatem. vnde z Bern. Dñe da mihi scire te cognoscere

Breila

me diligere te. Eloquentiam debet habere discretam. vt ea (que scit & in telligit alijs) pdicet. ne abscondat peuniā dñi sui. i. ne sit canis mut⁹ in domo. i. eccl'ia. vñ ysa. Clama ne cesses & annuncia ꝓpl'o meo scelera eoꝝ. Tullius. Melius est loq copiose & prudenter. q̃ aliquid sine eloquentia accutissime excogitare. i. eloquētia est scia recte ꝓferendi ex cogitatione cum ornatu verboꝝ & pondere sniaꝝ. Idem Officati⁹ est audire q̃ audiri. ideo sacerdos tenet habere sciam & eloquentiā. vñ Greg. In scia sacerdotis nec est venia nec excusatio. Daniel: alibi Ezechiel. Qui aūt docti fuerūt fulgebunt quasi splēdor firmamēti. i. solis. & q̃ ad iusticiā eruduunt multos quasi stelle in ꝓpetuas eternitates. vñ Apl's Duplici honore honorandi st̃ sacerdotes. pmo ꝓpter officij dignitatem. Scdo ꝓpter doctrinā. pcipue illi qui fideliter laborāt in euangelio qr ordo fideliū prelatorū est precipu⁹. Vtiam bonaz tenet habere sacerdos. vt q̃ ore pdicat ope cōpleat. actu. i. cepit ihs facere & docere. Hiero. Quid em aliud est bene loq aut pdicare & puerse viuere. q̃ ꝓprio ore seipsum ꝓdemnare. Orige. Qui aliū non instruit seipm docere non pōt Grego. Nō in splendore verboꝝ pdicator gloriet. sed in ope virtutum. Hiero. Doctoris est lapsus manum porrigere adiutricem. & errantib⁹ ostendere iter veritatis. Greg. Bon⁹ doctor est q̃ humiliter seruat disciplinā. & p disciplinam nō incurrit supbiam. Chrisi. vis bonus apparere. circa vitā tuam esto austerus. circa alioꝝ peccata esto benignus. Audiant te homines qua mandantē. & grauia facientem. Grego. Cuius vita despicitur restat vt eius sermo contemnetur.

Quiuis enim pastor siue

sacerdos sit sedulus in cura sibi cōmissa: & in ambone fidelis pdicator: vt pco dñi. vt parat dño plebē pfectam. in cathedra vt pius & discretus iudex. in ꝓfessione mediator inter deū & pctōrem. vñ Chrisi. Non erramus modicam pniam iniungētes. nonne melius est ꝓpter miam reddere rōnem q̃ ꝓpter crudelitatem. Nam vbi paterfamilias est largus dispensator ei⁹ nō dz esse tenax. sz de⁹ ē benign⁹. ad qd sacerdos ē auster⁹.

Dit etiam sacerdos vel

pastor pius in afflictoꝝ cōpassione & hospitalitate. & in elemosinaꝝ largitione duplici. scz corpali & spūali. Spūalis ꝓtinet in hoc ꝓsu. Corrigo pco pcor doceo. fero ꝓsulo solor. Corrigo errātē. pco inimicz. pcor p inimicis doceo insipiētes. fero molestos. cōsulo pusillanimes. solor tribulatos. Corpalis ꝓtinet in h ꝓsu. Colligo poro cibo redimo tego visito ꝓdo. Sūt etiā septez spēs elemosyne. Pria est. quā hō sibi ꝓpi dat. vñ Salomō. Miserere aie tue placēs deo. Jtē. Qui sibi nequā cui bonus. Scda elemosina ponit sup pedes dñi. quā dat ostiatim mēdicātibus & pegrinis & hospitib⁹ in hospicio colligēdo ꝓpt deū. vñ ysa. Frāge esurienti panē tuū. Augu. Elemosina est vnguētū q̃ maria magdalena vnxit pedes dñi. i. pauperes (q̃ st̃ mēbra ei⁹) vngebat: Tercia poni

Clericorum

tur in gremiū dñi. q̃ dat leprosis infirmis 7 captiuis. p̃cipue inter paganos
Vñ eccl'. Abscōdite elemosynā in sinu pauperis. Quarta ponit in ma
nus dñi. quā hō dat viduis 7 orphanis. 7 illis q̃s pudet mēdicare. 7 q̃
magnū defectū sustinēt ꝓter honorē tpalē. p̃cipue aūt quā dat amicis
7 cognatis 7 indigētib⁹. Vñ illō Et carnē tuā ne despexeris Catho Ig
notū tibi tu noli ponere notis. Quita est q̃ ponit sup̃ cor dñi. cum hō di
mittit offensas sibi illatas. ꝓbis. iniurijs: 7 reb⁹ ablatis. vñ Dimittite
7 dimittet vob. Sexta ponit in os dñi qñ q̃s offert ad aras. p posse suo
de reb⁹ iuste acq̃sitis. vbi offert sacro scm̄ corpus dñi. p salute viuorum 7
mortuorum Et cū q̃s dat sacerdotib⁹ eleōsinā cuuuscūq̃z. pfessiōis. vl' ad
calicē vl' ad ornamētū 7 decorē dom⁹ dñi. Vñ apl's Oremur bonū ad
oes dū tps habem⁹ maxīe ārad domesticos fidei 7 doctores. scz sacer
dotes. q̃ st' illuminatores fidei. Septia est cū q̃ xps totus vestit (q̃ dat
mortuis q̃ st' in purgatorio. Vñ in libro machabeorum. Sctā g̃ 7 salubris
est cogitatio. p defunctis exorare vt a pcis eor soluant. Sctā p̃ ꝓpas
siōe. salubris. p eleōsinarum largitōe. vñ Mathe⁹. Date eleōsinā 7 mū
da sunt vobis omia Daniel. Redime eleōsinis pctā tua: Bet. Ele
mosina data in vita est lucerna q̃ illuminat aiam ne cadat in tenebras et
nas. Idē O hō si ieiunas. in hoc nō differs a diabolo. qr ipe nūq̃ ꝓme
dit. etiā si vigilas. ipe nūq̃ dormit. si orinēs es. ipe nūq̃ coit. si silētiuz
tenes. ipe nūq̃ ꝓbis defluit. in h̄ solū maxīe dyabolū supas. si ad elemo
sinā operā p̃stes. Beda Frustra adorat⁹ man⁹ suas expādit ad de
um. q̃ eas ad subueniēdū. p posse suo pauperi nō oñdit. Apl's Pietas
ad oia valet. nā si q̃s lubricū carnis patit vapulabit. sz non pibit. Hie
ronim⁹ Nō memini me legisse aliquē eē dānatū in h̄ sec'o. q̃ vitā duxit
liberalē. Grego. Nūq̃ est vacua man⁹ a munere aut ꝓter mun⁹. vbi ē
archa cordis repleta bona volūtate. Aug. Qui dat ꝓter pñtuz pudo
rē interpellātis tedio careat. rē 7 meritū pdit. vñ⁹. Da facie leta siue le
ticia faciei. s. tue. Si deder pdis rē. meritūq̃z rei. Apl's. Hilarē dato
rē diligit deus Et de h̄ ōt Aug. Elemosina est res scā agēs pñtia. 7
minuēs pctā. sepans a demonib⁹. iungēs angel'. 7 est q̃si murus inexpu
gnabil' circa aiaz. vñ ōt Thobias. Magna fiducia est elemosina coā
deo oib⁹ faciētib⁹ eā. Idē Thobias Eleōsina ab omi pctō liberat. 7 nō
sinit aiaz introire in tenebras eternales. Sal'. Sicut aq extinguit ignē.
sic elemosina peccatum. Elemosyna eim extinguit ignem peccati. ignem
ire dei. 7 ignem totius gehenne

Iam dictū est de elemosi

na duplici. scz spūali 7 corpali. 7 de spēbus ei⁹ cū autoritatib⁹ ꝓbātib⁹
Nūc dōm est de suffragijs. q̃b⁹ sacerdos aiab⁹ exūtib⁹ in purgatorio te
net suffragari. quoꝝ elemosinis vsus est 7 vtit. q̃bus aiab⁹ purgandis
in penis purgatorij annus p die statuit in penitētia in hac vita negle
cta vel non pacta. q̃ aīme st' tercia ps ecclie. expectantes in purgatorio
liberatōem. Exemplū de filijs israel p desertū trāseuntib⁹ q̃dragīta an
nis. qd quadraginta diebus trāsissent si cōtra deū nō peccassent. Tri

plex eim dr ecclia. scz in hoc mūdo militās. in celo triūphans. in purgatorio expectās (vt pdictū est) liberatōem. qbus qtuor modis pcipue pt subueniri. vñ Missas pces dona ieiunia qtuor ista Absoluūt aimas. qs purgās detinet ignis. Qui ignis z cetere pene purgatorij gūiores z acerbiores st cē oēs pene martirū. z oia genera tormētorū. q in hc mūdo a tirānis potuerint excogitari z adinnenuri quar aiar numer oim hoim viuentiū multitudinē. vñ Aug. Nescit qd petit q purgatoriū petit. O deus cē dulce erit in secl'o satisfacere. Dico q grauī in purgatorio esse est cē hic penā sustinere cē diu ocl's pt claudi vl' aperi. z cē illa pena quā habuit btūs laurētius in craticula. vñ vna lacrima de puro corde, plata plus purgat cē decē anni in purgatorio. tū int duo mala min malū est eligēdū. vñ aīe clamāt. vt Job. Miseremi mei miseremi mei saltē vos amici mei. qr man dñi tetigit me. Duplex eim man intelligit in hoc loco. scz manus tangētis. scz in purgatorio aias purgās expectātes liberatōem. z manus dānantis. scz in infermo. vñ Machabeorū. Sancta g z salubris est cogitatio p defunct exorare. scā p cōpassionem caror. salubris p elemosinar largitionē z orōem fidelium. z pcipue sacerdotū. qbus cōmittunt aīe. qr elemosine st cibi aiar. oro vero potus. ieiunia fideliū magna refectio z quiuiū. pegrinatio caror penar alienatio z ereptio. Indulgētia vero eis data, pdest, quia hic meruerunt dū viuerēt. Vñ legit in cōmēdationib aiar. Deus cui soli ppetit medicinā pstare post mortē. i. indulgentiā. qr ibi aīe st de foro ecclie expectātes liberatōem. s. in purgatorio. qs man dñi tetigit vt dcm est Preoib ār remedijs qbus aīab erūtib in purgatorio pt subueniri. missa pcellit. Greg. O qtum z viuificū donū dei. qr nūcē diuia celebrāt misteria qn ibi pcurrāt duo virtuosa opa. s. vni pctōis puersio. vl' ad minus vni aīe de purgatorio liberatio. Vñ caue ār heredes parentum z caror mortuor. pmissarij testamētor. z maxie sacerdotes z ceteri qb aīe pmittunt. vl' qr eleōsinis vsi st vel vtunt. ne aliq mō eis hec remedia subtrahār vl' differār. qr eor viaticū ē. qr p furto z sacrilegio eis reputar. qr pmo mortal'r peccāt in deū. q eas sanguīe suo redemit Secdo in scos z in oēs angelos. de qr collegio st dū liberant. Tercio peccant in oēs aias exūtes in purgatorio. qr inpediūt ear absolutōez. Quarto peccāt in oēs xpīnos viuos. p qb aīe liberare a penis orarēt z intercederent ad deum: Pro quibus negligentijs tales si non satisfacerint in pūti grauiter punientur. z in futuro secula damnabunt.

Sequitur vt supra dictū

est vt qūis pastor sit cedul z fidel'r sollicit p grege sibi pmisso. s. p viuis z pro defunct. z non psonar acceptor. quia xpus general'r vno codemq pcio. i. sanguine oēs redemit. vt mereamur a dño directe commendari. dicente. Euge serue bone. z

Quo ergo ordine censet

Clericorum

Ne q̃ sp absens est a cura sua. nec p̃est vt pastor. nec regit vt mercēnarius. In illo estio ordie in q̃ nullus ordo sz semp̃ipsum horrorinhiat. Ber. Si ro: clericos aliō esse q̃z qō apparēt in vestitu z habitu aut q̃ntulū st̃z cleri. gestu z actu neutr̃z exercēt. nec regūt se vt clerici deberent nec pugnāt vt laici. sz inordināte plēs ex eis viuūt ōnes canones z statuta eccie cōfundētes seipos z toti cleri honestatē. Et qz hic cū oib̃ puerse viuēntes moribus z vita p̃ticipāt. omni pena in futuro punient. vñ Origenes. Vnū. quodq̃z qō est pcīm̃ hz suū demoniū. z vnūquodq̃z demoniuz hz suū suplicīū. Attendite q̃ o vos sacerdotes ad q̃d vocati estis electi et cōstituti vt deīm̃ est. z p̃uire deo in sanitate z iusticia. vñ Apls Nō em̃ vocauit nos dñs in immūdiciā. sed in sancificatōez. Vñ idez. Nec est em̃ volūtas dei sancificatio vra. vt sciat vnusq̃sq̃z vas suū. i. corp̃ in sctificatōe possidere. qz ambulās in via īmaculata. i. in castitate mentis z corpis hic mihi mistrabit in tāti corpis misterio. z ego dñs exaudiā eū vñ Aug. Quid pdest si castitas seruat̃ in corpe: z mētis integritas in tus polluit̃ in mēte. Cesarius. Virginitas in corpe nihil prodest si caritas a corde descēdat z humilitas. nec iā carnis integritas seruat̃. si aīm̃ tumore supbie corrūpit̃: Vñ Beř. Supba castitas nō est ỹa castitas. sz armatū dyaboli pstibulū. Aug. Aliaduertite o vos sacerdotes in q̃nta puritate z tremore debetis accedere ad istud sacrificiū. ad qō xp̃s accessurus sanguinē sudauit p̃ angustia. vbi ipe sacerdos mirabil̃r z inefabiliter obtulit. Vñ dicatis eū pheta. In toto corde meo exquisiui te Cor mūdum crea in me deus. id est restaura. z spīm̃ rectū innoua in visceribus meis. vt te pfecte diligere z digne laudare merear

Quid ergo dicēdum est

de sacerdotib̃ maīfeste cohabitātib̃ cū mulierib̃. vl adulteris vl fornicātib̃. vl p̃prias oues violātib̃. vl ebriosz z laseiuis. z sel'arib̃ plib̃ negotijs z vanitatib̃ implicat̃z. Cōmittem̃ em̃ p̃sciētijs cp̃or z eor p̃latz. Hiero. Alieni errōris nō est nr̃m reddere rōem. sz plator. Bern. Integritati tue sis diligēs plorator nō aliene. Quid q̃ de illis iudicandū est (qui sponsam xp̃i violant) Hieronim̃ Sicut scelestius est sacro sanctā eccl̃iam temerarie destruere q̃z domū plebeiam. ita scelestius est sponsam xp̃i violare q̃z sponsam proximi. Glosa super Leuiticum. Cū dyabolus super omni peccato gaudeat. maxime congaudet fornicatōni z maxime in sacerdotibus z religiosis. qui sunt ministri altaris Hieronimus. Acerbiora gehenne tormenta sunt. quibus fornicatores z adulteri debentur. Idem Quid tibi cum mulieribus tu sacerdos qui ad altare dei famularis. z in cuius loco stas. Dic sacerdos qui eidez labijs oscularis filium virginis quibus osculatus es filiam veneris. O iuda osculo tradis filium hominis. Bernardus. O sacerdos corpus tuum efficit̃ quotidie sepulchr̃z xp̃i. quomō ex ore tuo egredit̃ falsitas. p̃ quod ingreditur tanta veritas. scilicz ipe chr̃istus. quomodo oculi tui aspiciunt vanitatem que inspiciunt tantam veritatem. quare manus tue extendunt̃ ad illicita q̃ tractant tenētez oia. q̃re te ingurgitas ebritate. q̃

plenus esse deberes dei bonitate. Augustinus. Si sacerdos sit vas in ꝓtinētie libidis iuxta filiū virgis in altari statuet idolū venerꝭ. ⁊ cū ore polluto ꝓfert ꝓba canonis. os eīn eiꝰ amaritudie ⁊ dolo plenū est. ꝗuis eīn ozet cū labrꝰ. rū in facie expuit saluatozis. ⁊ cū ꝓsumit sumere corꝯpus dīnū in os eiꝰ polluzū. leuiꝰ esset ei q̄ pijceret ipm in lutū. Bern. Vere sacerdotes (q̄ in carne ābulāt) deo placere nō pñt. q̄ placere meretrici cupiūt ⁊ ꝓsumūt. Idē Turpissimū est manꝰ deo dedicatas. et sacro crismate ꝓsecratas pudēdis mulieruz ingerere. ⁊ post hꝰ sacro sctīm corpus dīnū tāgere. Canon. Nullus ꝓsumat audire missaz a presbitero quē ꝓ certo nouerit habere cōcubinā. distinctō e. xxxij. ca. Nullꝰ. Augusti. in decr. xl. c. de vita ꝓsbiteroꝝ ꝋr. q̄ plꝰ placz deo rugitus leonum siue mugieꝰ boū. ⁊ grinnitus porcoꝝ. siue suū ꝗ cantus ꝓsbiteroꝝ cantantiū luxuriantiū. Grego. in decretal. l. c. Si q̄s ꝓsbꝛ diaconꝰ vl subdiaconꝰ iacuerit in infamia fornicatōis. inhibeo ei introitus ecclie. donec satisfaciat dōmala fama sua deo ⁊ ꝓplo. ⁊ si nō satisfaciat inhibeo vob ne alicꝗs vīm audeat audire officiū eiꝰ. qz oēs bñdcōes vertunt in maledictōes. testāte Malachia ꝓpha. Maledicā ināt bñdictōib vrīs. q̄a manus vie plene stꝭ sanguīe. Beꝛ. O ꝗ temerariū ⁊ ꝗ nephādū ē pollutis manib tractare filiū virgis. ⁊ ore sordido sumere. Que mēs non rapit ad excessum. q̄s ocl's nō erubescit. q̄s audit nō terret. vbi mūdi ꝓciū. pijcit in sterq̄liniū. i. in os immūdi sacerdotꝭ. Miz ē q̄ talis tunc nō vereat angelū dei stare iuxta se. q̄ secet eū ꝓ mediuz. Et tales bñ pñt vocari ꝓsbiteri susanne. Aug. O tu indigne sacerdos noli plus me affligere peccādo. plus eīn vulnꝰ petī tui me ledit. ꝗ vulnus lateris mei Idē Magis delinquūt q̄ iā regnātē in celō tenuūt peccādo scz indigne corꝰ xpi tractātes ⁊ sumētes. ꝗ q̄ crucifixerī eū ābulantē in terrꝭ. nō q̄si crucifigētes. sz q̄si tāti sacri indigni ꝓfectores. ⁊ ꝓsumptuosi peccatores. qz illi deū sel crucifixerūt in terris. isti ꝗtuz in eis ē indigne tractātes ⁊ sumētes q̄tidie crucifigūt. Amb. Qui indigne xpm sumit idē est ac si ipm interficiat. Augu. Melius est spūalia penitꝰ omittere ꝗ indigne tractare vl tāgere. Idē Inter oīa mie dei opera q̄ ab initio impēsa stꝭ saluti hoīm. nihil mirabiliꝰ nihil excellētius. ꝗ q̄ ꝓ mōo crucifixꝰ est dñs Leo papa. Magis admirāda dei hūilitas ꝗ sua maiestus Augusti. Minima gutta sanguis xpi suffecisset ad redēptōem generꝭ humani. Sz ideo maior copia sanguis eius data est. vt copiosior clarescerel xpi affectus nos diligentis. Unde Bernardus. Patet eīn amor christi nos diligētis in vulnere lateris.

Attende ergo o hō quantum ꝓ te datum sit ⁊ maxime tu sacerdos q̄ corpus ⁊ sanguinē tractas domini. Timendum vero est q̄ dñs tales sacerdotes indignos vt dictum est non exaudiat. sed magis eum ad iracundiam prouocant. Unde illud Prouocauerunt eum filij eius et non filie. sed belial in sordibus id est in peccatis. ideo dominū non placant. sed magis offendunt eum. Nam etiū loca sacra que tangūt ⁊ calcant ꝗ diu sunt in peris obstinati

Clericorum

contaminãt. Bernard⁹. Sacerdos sine offensa viuat. qui pro offensis iudicem deũ interpellat. ne offensum potius ad iracũdiaz puocet q̃ cõpescat Aug⁹. Maius p̃iudiciũ deus in mũdo nõ patiť ab hoibus viuentibus q̃ a sacerdotib⁹ carẽtib⁹ scia z bona vita. Idẽ. Plus placz deo vlulatus canũ vel lupoꝝ q̃ cant⁹ inimicoꝝ. i. clericoꝝ maloꝝ Grego. Nihil est qd̃ tãtũ offendat ecciam dei. q̃ q̃ indigni assumanť ad regimẽ aiarũ Vñ plati q̃dã nũc tpis parũ curãt q̃s iã ad ordines recipiãt vel admittãt. vel quib⁹ in sacerdotes pmouẽdos manus imponãt. Vñ laici iam clerũ vilipẽdũt. z claues ecclesie mũme curant. tota mq̃z dignitatẽ sacerdotũ. quia negligentes z ceci sunt duces coꝝ. z ductores cecoꝝ. Aplus Cauẽdum est ne cũ alijs p̃dicauerim. z ipse reprob⁹ efficiar. Predicãt q̃dam nõ mechandũ. z ipsi mechanť. nõ furãdũ z ipsi furanť ꝛc. vicia tã verbis q̃ factis inordinate viuẽtes pficiunt. Hec omia p̃dicta platis ꝑmittimus. z ecciastice correctõi corrigenda.

O vos ergo prelati z presbiteri. in vobis pẽdẽt aie subditoꝝ vestroꝝ vob ꝑmissoꝝ. Presbiter ãt dr quasi p̃ens iter gregi sibi commisso. verbo vite z bono exẽplo. etiam pro posse tpale subsidium. Et nõ tm̃ querat lucrũ rerũ tpalium. sz animarũ. p quib⁹ filius dei mortem sustinuit. Vñ dicit dñs. Quem qdiam de manu pastoris requiram.

Legiť in tercio libro regũ

cũ regina saba in aula Salomonis esset intuita ordines ministrantium ad mẽsam regalem z oẽm ornatum curie z familie pre omnib⁹ laudauit ordinẽ pincernarũ. erãt em̃ vni⁹ habitus. Aula salomonis ꝓcat ecciam regina mẽsam. s. summi regis. i. altare in q̃ ꝑficiť. tractať. sumiť. z fideliť ministrať sacrosc̃m corpus xpi. cui mẽse sacerdotes diuersi deseruiunt z angeli infiniti. q̃ diciť virtutes celoꝝ. hui⁹ mẽse. scz altarz sacerdotes stz pincerne. z dñt esse vni⁹ habit⁹. i. vnius scẽ ꝑuersatõnis in aula summi regis. vt possint dicere cũ p̃s. In domo dm̃ ambulabim⁹ cũ ꝑsensu. i. in dei volũtate. Qui pincerne. s. sacerdotes p̃ omib⁹ sũt electi z ꝑstituti ad diuina libamina infundẽda. z ad honorẽ summi regis z familie. i. fidelib⁹ xpianãda. Vñ eis dr p xphetã. Mũdamini q̃ fertis vasa dm̃. i. ppare te illi corda vza in omi virtute z mũdicia interi⁹ z exteri⁹. interi⁹ p charitatẽ. exteri⁹ p bonã famam z honestã ꝑuersatõez. vt digni sitis bibere de manu dm̃ vinũ mero plenũ mixto. ps Calix me⁹ inebriãs q̃ pclarus est. Cantiz. Bibite vinũ qd̃ miscui vobis. s. in mea passiõe sanguine z aq̃ de meo latere pfluente. z inebriamini vino mee dilectõis. nõ tm̃ dico mero. sz meracissimo. s. illi⁹ vue de q̃ legiť. vt biberẽt sanguinẽ vue meracissimũ. i. sanguinẽ filij ꝓginis intemerate. vue dico illi⁹ vitis q̃ dixit. Ego sũ vitis vera z pr̃ meus agricola ẽ. Nobiť est vinea in q̃ pr̃ celestis agricola ẽ. nobiť vitis fili⁹ dei ẽ: nobiles palmites stz apli. nobile vinũ ei⁹. cui⁹ sacerdotes stz pincerne. s. illi⁹ scissimi meri. i. sanguis xpi q̃ p

fuit de torculari. qd dñs sol⁹ in ara crucis dū pateret mortē calcauit. q̄ omib⁹. s. sanguinē vue pdicte in eū credētib⁹ ꝓpinauit meracissimū. quez assumpsit hō factus de mūdissima carne gloriose ꝓginis marie

Eya vos sacerdotes pin-

cerne veri salomonis. i. ihu xpi ⁊ camerariū ⁊ secretariū ⁊ dispēsatores ministerior dei. diligēter attēdite in q̄ gradu ⁊ dignitate sitis ꝓstituti. s. su p oia bona dm̄. vñ Aug⁹. Quid potuit de⁹ plus facere sacerdotib⁹ q̄z ipm creare tractare sumere ⁊ ministrare. Ergo redite ad cor. ⁊ inspicite illud insigne pulegiū vte dignitatis Quinqz em̄ st⁹ dignitates sacerdotū pre ceteris. Primo dr sacerdos q̄si sacris dotat⁹. s. sacris ordinib⁹. qz ipse est in summo gdu. q̄ est sacerdotiū. Secdo q̄si sacris dedit⁹. i. ad sacrificanda sacramenta. Nā ipe sacrificat sacrosctm̄ corp⁹ dñcū verb sig nis ⁊ pdigijs ⁊ cetera sacramēta. Tercio dr q̄si dans sacra Oat em̄ baptismū ꝓfessionē pnam indulgētiā eucharistiā bndictōem ⁊ extremaz vnctōem. Quarto dr sacerdos q̄si sacra docēs. docet em̄ verbū sci euā gelij ⁊ articulos fidei. Quinto dr sacer dux. q̄si ducatū ptens ⁊ iter ppl⁹ dei ad regna celorum ꝓbo sane doctrine. ⁊ vite bono exēplo. vñ⁹. Sacris dotatus. ⁊ sacris dedit⁹. atqz Sacra docēs. sacra dās. ⁊ dux sacer esto sacerdos. Ber. Elegi mihi in sacerdotē dignū māsionis habitaculum in vase vitreo. qz licet vitrū de vili materia sit. tū pbat clari⁹ sup aurū ⁊ argentū. Sic q̄libet sacerdos (q̄uis sit pctōr) plucet oib⁹ alijs regib⁹ et pncipib⁹. ⁊ est dignior omni creatura. Vos estis genus electū. gēs sancta. regale sacerdotiū. ppl's acq̄sitōis. nō solū tpalis electōis. sz eterne p destinatōis. Elegit aūt vos dñs añ mūdi ꝓstiturōem. qui nō dū eratis nisi p destinati ¶ Et est notandū q̄ p destinatio nihil aliud est q̄z gre vel gl'e pparatio. s. gratie in pñti. ⁊ gl'e in futuro. vñ Aug⁹. sup illo ꝓbo Elegi ⁊ pelegi. O presbiter siue sacerdos. si deus sic te elegit. redde ratōem villicatōis tue. q̄d vel qd in h̄ seculo elegeris. dū deus vltōem a te req̄ret. qz scriptū est. Cui plus donauit plus requirek ab eo.

sacerdotis Etymon.

O veneranda sacerdotū

dignitas. si digne ⁊ sacerdotal'r vixeritis. intra quoz man⁹ velut in vtero ꝓginis filius dei incarnat. O celeste misteriū: qd p vos pat ⁊ filius ⁊ spūsscūs tā mirabil'r opatur. qd vno eodēqz momēto idē de⁹ (q̄ p̄sidet in celo) in manib⁹ vestris est sacrificiū. Grego. Hoc tā insigni pulegio stupet celū. mirat terra. venerat angelica celsitudo. Quid ḡ retribuā domino p oib⁹ q̄ retribuit mihi. ꝓbi grā. Iste q̄ creauit me dedit mihi creare se. q̄ creauit me sine me. creatur mediāte me. Quid ḡ retribuā dño p tā singulari dono sacerdotij mihi imp̄ēso qd est datum optimū ⁊ donū pfectū. q̄si dicat nescio. nisi duo minuta. s. corp⁹ ⁊ acam. corp⁹ in seruitutem. ⁊ aīam in laudē. vñ ps. Lauda aīa mea dominum

Cōsiderate ergo mirabi

Clericorum

le vte excellētie dignitatē. q̄ vos de⁹ nō solū p̄ cetero gne ordinauit. sz etiā p̄ cūctis creaturis. q̄s ad laudē z gl'am nois sui creauit. Vñ dñs. Ego ꝓstitui te sup gētes z regna vt euellas pcti macula. z edifices corda hoim pmam agere volētū z disp das errores. z plātes ꝓtutes in aiabus viuificādis. vñ dñs Ego vos elegi de mūdo z posui vos ad grām vt eatz volēdo. z fructū afferatz fidel'r opando. z fruct⁹ vr maneat in et nū ꝓgregādo. Beā. Null⁹ fruct⁹ charior deo ē q̄ fruct⁹ aiaz. p qb filius dei mortē sustinuit. Qui em deo in oib hoib lucrank aias p baptismū. regenerāt p ꝓfessionē. z p pmam reuocāt. z eos sacramēto eucharistie cibāt. q̄si dicat null⁹ nisi sacerdotes. Malachias. Labia sacerdotū custodiūt scia z. s. dei. qz angel⁹ dm exercituū est. angel⁹ in ꝓuersatōe. angelus in diuinaz grarū actōe. angel⁹ in ardore charitatz. angel⁹ in subiectōis hūilitate. Salua reuerētia ageloz (q̄z infinit⁹ est nūer⁹) dico q̄ maiores estis q̄ ageli z p̄cellitz dignitatē coz largo mō loquendi. Cū nā q̄z angeloz tradidit deus qd datum est sacerdoti. scz. Quodcūq̄z ligaueris sup terram erit ligatum z in celis zc.

Nota due sunt claues. scz

scie z ptātis. date a dño btō Petro z ceteris hoibus. nō omib⁹. sz solum sacerdotib⁹ z successoribus suis. Licet em sol⁹ deus pcā remittat. tm nūq̄ q̄z vel raro sine suis ministris. i. sacerdotib⁹. Qd pt. pbari p leprosos q̄s cū dñs mūdasset dixit. Ite ostēdite vos sacerdotib⁹ z hūiliter oblādite. z dū irent mūdati sunt. Probari etiā pt p lazaz. quem cū dñs suscitassz a mortuis dixit discipul'is suis. solute eū z sinite abire. Et q̄re ipe dñs non soluit eū a vincul'is cordis q̄ soluerat euz a vinculis mortis. z q̄re nō iussit mariā z marthā sorores ei⁹ soluere. vl' iudeos cognatos ei⁹. q̄ erāt ei. p pinqores debito naturali q̄z discipuli dm. Ver h̄ euidēter pz z pbat. q̄ solis sacerdotib⁹ a dño data est ptās ligādi atq̄z soluēdi. Ecce q̄ta dei benignitas z sacerdotū dignitas. qz ipe dñs qñz p malos bonū opatur et h̄ iō ne claues eccie a fidelib⁹ quipendāt. qz si aliqñ sacerdotes nō habēt ex merito. tamē habēt ex officio dignitatis. z si quis sacerdotū indignus sit qd absit. hoc sibi non tibi nocebit.

Ecce quanta potestas vobis

sacerdotib⁹ data ē. qz lingue vte claues celi facte stz. Ver. O gnraz dignitatē ꝓtulit vob de⁹. q̄ta est ꝓgatiua ordinis sacerdotal'. ꝓtulit vos regib⁹ t're. ꝓtulit hūc ordinē oib hoib⁹. imo vt alt⁹ loqr. ꝓtulit vos angel'. thronis z dñationib⁹. Sic em nō angelos. sz semē appēdit abrae ad faciendā redēptōez. sic nō angel'. sz hoib⁹. s. solis sacerdotib⁹ corpis z sanguis sui ꝓmisit ꝓsecratōez ¶ Nota q̄ ad qnq̄z ꝓba sacerdotz stātis ad altare. z dicētz ꝓba canōis. h̄ ē ei corp⁹ meū. xps fit pñs. qb ꝓb dedit dñs vi ꝓficiēdi in cena: cū dicebat discipul'is suis Hoc facite qtiēscūq̄z sumitz in meā ꝓmēoratōez. i. ob mei amorz mēoriā. quē exhibui in cruce passus p vob. Tūc em celi celoz apūnt'. z xps (q̄ ē in sinu pris) venire

dignatur in manꝰ sacerdotis. cui ꝓtures celoꝝ deseruiunt. ⁊ panis in altari in verũ corpus xpi. ⁊ vinum in eius sanguinẽ ꝑuertit. ⁊ transmutatur: ⁊ sub modica forma panis totꝰ velatur deꝰ verus ⁊ hõ. vñ Ysaias Vere tu es deus absconditus. s. in h̄ pane. vt medicina sub nebula. psalmista. Mirabilia opa tua dñe. s. in hoc sacramẽto corpis ⁊ sanguinis tui. ⁊ aia mea cognoscet nimis. s. credendo firmiter

Cum ergo tante dignitatis sit sacerdos. q̃ creator sit creatoris sui ⁊ totiꝰ creature ipm ꝑdere vt damnare incõueniẽs est. vñ Isiõ. Sicut patrẽ interficere filiũ impossibile est. sic creatorẽ ꝑdere creaturã incõueniẽs est. Sicut in eccia reliqe sanctoꝝ (quoꝝ aie in celis sunt) ꝓdunt. sic ipe xps reḡescit in corde dignì sacerdotis. Augꝰ. Elegi ⁊ pelegi mihi cor digni sacerdotis in habitaculũ dignũ mee mãsionis tanq̃ in vase vitrio. Licet vitrũ sit de vili materia. tñ splendidiꝰ est auro ⁊ argẽto. Sic sacerdos plucet dignior et maior corã deo oibus hoibus ꝑncipibus ⁊ regibus huius mũdi in sua dignitate. vñ honorãdi sunt sacerdotes. quibꝫ deꝰ tãtam in mũdo pre omnibus hominibus ꝓtulit grãm ⁊ honorẽ. vñ dñs. Qui vos audit me audit. ⁊ qui vos spernit me spernit. Apls. Qui vos ꝓturbat. s. indebite. iudiciũ portabit quicũq̃ est ille Sacharias: Qui vos tangit sacerdotes offendit pupillã oculi mei. Et dñs in ps. Nolite tangere xpos meos. quos et prophetas vocat dominus. ⁊ in prophetis meis nolite malignari.

Legit de Alexandro rege magno q̃ cũ venit hierusalem ad expugnandum eam occurrit ei sacerdos iudeorum in ornatu pontificali. q̃ fuit rex quis essꝫ. ⁊ dictũ est ei q̃ essꝫ sacerdos altissimi. ipe vero descẽdẽs ab equo humiliter inclinando honorauit eũ. Et sic iudei obtinuerũt ꝑ eum gratiam regis. Quanto magis sacerdotes xpianorum huiꝰ tpis honorandi sunt. qꝫ ipse deus honoratur in ipsis. cuiꝰ camerariꝰ sunt ⁊ ministri. Salomon. Dabit illꝫ scꝫ sacerdotibꝫ electũ dei donũ. ⁊ sors in tẽplo dei altissimi. i. sors duplex gratie ⁊ glie. De sorte grie ⁊ glie dt ps. In manibꝫ tuis sortes mee. i. ordo ⁊ vita electõis. De sorte glie dt Daniel. Stabis in sorte tua in finẽ dierũ. Sapien. Ecce ꝓputati stꝫ. s. sacerdotes inter filios dei. ⁊ inter sãctos sors illoꝝ est. s. sacerdotum. Merito ergo gaudete ⁊ bñdicite vos sacerdotes domini domino. laudate ⁊ superaltate eum in secula. q̃ vos ad tantam gloriam elegit.

Venit filiꝰ hominis quere ⁊ nõ seducere. saluare ⁊ nõ dissipare sic̃ mali plati. de quibꝫ Sapiens Dixꝝ est iudiciũ his q̃ male intrãt. duriꝰ his q̃ postq̃ intrauerũt male viuũt. durissimũ his q̃ male psunt. Tres em̃ stꝫ q̃stiones. s. qũo intrasti qũo vixisti. ⁊ qũo rexisti. De ꝑmo Amice qũo huc intrasti nõ hñs vestẽ

Clericorum

nuptialē. Si forte canonice intrasti, non p̄ precū violentias. non p̄ pciū
non p̄ consanguinitatē. Adhuc restat q̄ intentione. aut p̄ caritatē aut p̄
cupiditatē. Si ꝓpter deū. faciat que dei st̄. sicut q̄ venit ad forꝑ faciet ea
ꝓpter q̄ venit. At ille obmutuit. qꝛ non p̄cauit sibi ꝺ hac q̄stione. qꝛ ocu
lus eiꝰ non erat simplex. i. intentio. igit̄ totū corꝑ erit tenebrosum. Vñ
dñs. Mitte eum in tenebras exteriores. Sed a questio fit ꝓpter ysaiaz
tu q̄s es. quasi q̄rerer. q̄s hic. qualiter viristi in eccia tua si nescis rñde
re. sequit̄ Apportari te faciā q̄si apportat̄ gallus gallinaciꝰ. q̄ maior est
alijs. Et ꝑ maiores in ecclia dei. q̄ nihil faciūt: s̄z minores. Tertia que
stio fit p̄ Hieremiā. Ubi est greꝑ tuꝰ q̄ datus est tibi pecꝰ inclitū. id ē
valde gloriosum. Et ne credas deū posse dubitare de aliq̄ oue. dicit ei
Adhuc transibūt oues p̄ manus numerātis. Si igit̄ non solū p̄ nobis
sed p̄ singulis subditis oꝑtet rōnem reddere. q̄ durissimū putas iudici
um erit oibus qui p̄sunt. Tria sunt quibus ꝺyabolum optime vinci
mus. scz ardēs cogitatio. carnis mortificatio z acuta oratio. De pmo
dicit p̄s. In meditatione mea exardescit ignis quo fugas ꝺyabolū ful
gura choruscantē. maxime si meditatiōes sunt de passione xpi. De se
cūdo Apl's. Castigo corpus meū z i seruitutē redigo De tertio Aug.
O ro humilis diuinū promereꝓ auxilium. Xp̄s dicit p̄ ezechielē ad pla
tum. Speculatorē dedi te domui israhel. i. laicis. Vñ valde necesse est
vt sint lucidi pastores. qꝛ nemo potest in speculo speculari lutoso. Xp̄s
est sol. pastor debet esse luna. luna em̄ non habet lumen nisi a sole. ita pre
sbiter non debet recipe decorē a mundo. sed tm̄ a christo. Item p̄sbiter
qui p̄ nummis celebrat videtur dicere cum iuda. Quid vultis mihi da
re z ego eum vobis tradam. ergo nephas est vendere dñm suum. Co
gita q̄ primus seruus venditor seipm suspendit. Judas em̄ nummos
misit in templū. Peiores sunt sacerdotes qui denarios p̄ quibus can
tant mittunt in lupanar z in ventrem suū. Judas semel xpm vendidit
z de hoc penituit. z tu forte multotiens vendidisti z non penites. caue
ne desperans teipsum suspendas. Bernhardus. Venient ante tribu
nal iudicis. audiet pupillorum accusatio z grauis allegatio. quorum vi
terunt stipendijs. z non diluerūt corꝑ peccata. Audi dñm dicentē. vos
comeditis peccata populi. Et alibi. Pasce pasce. sed non dicit vēde vē
de. Item dicit. O bone iēu videt contra te conspirare vniuersitas po
puli xpiani. nam illi in p̄secutione tua sunt primi qui in ecclesia vident
gerere principatū. Si q̄s de populo deuiat. ille solus perit sed sacerdo
tis error multos perire facit. si etiam non obest quantū prodest. Dicit
Bernardus. O sacerdos corpus tuum efficitur quotidie sepulchrum
christi. cur tunc per os tuum egreditur falsitas per quod quotidie in
greditur veritas; Cur oculi tui vident vanitatem. qui quotidie aspici
unt veritatem. Cur manus tue extenduntur ad illicita z inania. que
tenent tenentem omnia. Cur te ingurgitas ebrietate. qui totus plen
deꝓ esse bonitate. Rogo ergo te vt fugias oēm vanitatem. ne in fu
turo ꝺdemneris p̄ veritatem. Tanto vtiq̄ grauius cades ab alto q̄n
to excellentius pollas dignitatis officio. idem Bern̄. O dñe pastores
tui mutati sunt in tonsores. agni in lupos. defensores in dissipatores;

qui deberent esse fobrij quotidie sunt ebrij. q̃ prelati pilati: qui casti incesti. q̃ pastores seductores. Nonne totiens repetitū est. Petre amas me pasce oues. quasi dicat. nisi me pfecte diligas. i. plus q̃ te tua ⁊ tuos nō intromittas te de cura ista. nec tu sacerdos ⁊ maxie pastor. p oubus p quib⁹ effusus est sanguis me⁹. Bern. Non debet alio⁹ ducatum suscipe. qui non vult alios bñ viuendo pīre. Nullus ita vilipendit officiū suum sicut clerici. Fabri ⁊ agricole mane surgūt. ſz non ipsi. dormiūt eim vsq̃ ad meridiē. Bern. Ve sacerdotib⁹ miseris pditorib⁹ socijs. q̃ iterū xpm (quantū in eis est) crucifigunt ⁊ sanguinē testamenti pollutum dicunt. Qui manib⁹ pollutis. oculis impudicis. ore venenato. corde impudico. interdū ad reuerendū sacramentū nō reuerenter accedūt. angelos assistantes offendūt. ⁊ de singulari medicina sibi miserabiliter acquirunt eternā dānationē. Cauete vobis plātuli. vocatores vt catuli. mortem non attenditis. q̃ fauorē vēditis. Oank nummi. procurank paruuli. ſ. idiote irregulares excōmunicati. giezite. ebrioſi. lusores. nunq̃ casti. semper incesti. ve vobis. ve ⁊ semper ve.

Dominus trāsiēs de hoc

mūdo ad patrē ecclesiam (quā suo sacratissimo sanguine redemit) fratribus suis. ſ. sacerdotib⁹ regendā cōmisit dicens. Exiui a patre ⁊ veni in mundum. iterum relinquo mundū ⁊ vado ad prēm. vos oues meas custodite. p quib⁹ sanguis meus effusus est. Quāta sit dignitas sacerdotalis. ſ. officij ⁊ ordinis audiam⁹ ⁊ videamus. Quātumcūq̃ eim sit aliq̃s bonus tū non pōt pficere corpus xpi nisi ordinatus fuerit. vt officij sacerdotalis exhibeat ministeriū: dei añt est officium tribuere ⁊ bene dictiones. vñ Augu. Sacerdotes non propria virtute benedicunt. sed qr xpi figurā gerunt. ⁊ pter eum q̃ in ipsis est bñdictiōis tribuūt plenitudinē. O sacr ⁊ celeste misteriū. qd p vos pater ⁊ filij ⁊ spūsctūs mirabiliter opar. Credim⁹ q̃ post deū nō est tāta grā ⁊ potestas. sicut ē vestra. vñ Bern. Sup potestate via ⁊ tam insigni puilegio vestro stupet celū. mirar terra. pretremiscit dyabolus. abhorret infernū. vereť hō. venerar plurimū angelica celsitudo. q̃ vno eodē q̃ momento deus (q̃ pſidet in celo) in manib⁹ vestris est in sacrificio. Sed vñ hoc dulcissime ⁊ pijssime ihu. vt sacerdotes (q̃ sunt vt nos vermiculi ⁊ puluis ⁊ ciuis) te p̄sentem habere mereank. p manibus. p oculis. qui totus ⁊ integer sedis ad dexterā patris. q̃ vnius hore momento a solis ortu vsq̃ ad occasum ab aquilone vsq̃ ad austrū p̄sto es d ñe. Certe non ex debito. nō ex merito. sed ex voluntatis tue beneplacito p̄parasti te in dulcedine tua pauperi deus. scz sacerdoti: Hec est vere celestis indulgētia. hec est cumulata gloria. hec est vere supexcellēs gratia. sacerdotē tenere deū in manibus. nullis angelo⁹. nullis archangelo⁹. nullis spiritib⁹. sed hoib⁹. non oib⁹. ſz tūm ordini vestro cōmissam esse credimus celebratōz canti misteriij. vt cōsecratus in sacerdotē. prius idipm pficiat in altari quod xps i cena paschali pfecit manib⁹ suis. In altare quippe sacerdotū ore ⁊ manibus conficit xpi corpus. non creatur non nascitur. sed quod totum in

dexterā patris est. totum in manib: totum in ore sumentis. vnꝰ in multis ⁊ diuersis. O sacerdos tu es sacer dux. sacra docēs. sacrū dās. Sacer dux in exhortatiōe. sacra docēs in ꝓticipatione carnis ⁊ sanguis xpi sacq dans ꝑ deo exemplum viuēdi ceteris. vt amplius mouearis. immo vt magis incalescas in amorē tui redēptoris voluit xps vt iugiter colleret ꝑ tuū misteriū. qd semel offerebat in mundi ꝓcium ⁊ phēnis illa victima viueret in memoria. ⁊ sp erit in gloria patris. vñ Moyses rogauit dñm quondā dicens. Ondē mihi teipsum dñe verum. Sed tibi ñ solum ostenditut. sed in manibus tuis se tradit. O delectari ergo debes o tu sacerdos ⁊ gaudere in sacramento altaris. in cuius ꝓfessione fidelis minister inuenit in medio patris ⁊ filij ⁊ spiritussancti astantibus ex oī latere supius ordinib: angelorū sacramentū ꝓnotabile misteriū superexcellentis glorie: videt ⁊ sentit sacerdos filium dei fratrem suum ⁊ amātissimum. cuius veraciter carnem ⁊ sanguinem tenet. vnde psal. Narrabo inquit nomen tuum fratribus meis. Videt ⁊ sentit spiritum sanctum ꝑ patre ⁊ filio ꝓcedentem. domesticum esse socium factorem et dispensatorem suū. qꝛ ipse vere consolator est penitentium. ⁊ aduocatꝰ oīm in se sperantium Videt verum deum ⁊ sentit spiritualiter angelos ⁊ omnem celi celorum senatum sibi applaudentem. ⁊ vt concius eorum ascribi mereatur. Ibiq celebrat familiare colloquiū inter deum ⁊ moysen amicum suum. i. fidelem ministrum. Pensa igitur iugiter amplectere suauiter. repone fideliter quid audis. quid agis. quid legis. quid tenes Calix. sepulchrum christi. patena. lapidem superpositum. corporale sudarium subtractoria corporalia lintheamina. (quibus inuolutus fuit christus significat) Hostia (quā vides) non est panis. sed caro ⁊ sāguis eius qui pependit in cruce ꝓ mundi vita. Jaz oculis tuis vides panem angelorum. qui nescit putrescere. non vadit in cecessum. sed ducet se in excelsum. illuc reducet te. vnde retraxisti imaginem Nocitaq sacramentum ab eterno in celo repositum. sed dyabolo penitus celatum. quibusdam prophetis reuelatum. sollicitudini ⁊ sanctitati vestre est traditum. et per omnia donatum. Quis vidit talia: videant oculi ne miretur. quia omnia sicut voluit fecit. O sacerdotes quantum est ꝙ in eleuatione manuum vestrarum capita regum inclinant. ꝙ reges ⁊ regine vobis munera offerunt. O mnis ecclesia vos patres confitetur ⁊ exspectat intercessores. In quorum priuilegiati amoris premium datum ⁊ dictum est Petro. Pasce oues. in singularitate potestatis datum est. Et dictum est apostolis christi. Quodcunq ligaueritis super terram ligatum est ⁊ in celo ⁊c. Pensate quantum est hoc maximum scilicet si ad legationem angelorum ascensus hominum expectatur. quantum ergo est si ad arbitrium hoium ascensus inclinatur angelorū. Audite vestri officij dignitatem cautelam ⁊ constantiam. cuz dixit. Elegi vos ⁊c. (officium) vt tum dixit eatis (cautelam) vt cum dixit fructuz afferatis (constantiam) vt cum dixit fructus vester maneat. Vobis etiam dictum est. Ite in orbem vniuersum ⁊c. Electi ergo estis vt eatis ergo periculosum est vobis stare. periculosius sedere. periculosissimum est iacere.

Stella

Recordor me legisse q; in

burgūdia accidit. cū sacerdos ꝗdem veniret ad sinodū transiens ꝑ medium nemo⁊. obuiū habuit dyabolū in forma hoīs transfiguratū. quem cū salut asset tradidit ei litterā qnandā clausam tradēdā epo ⁊ vniuersis rectoribus in illa sinodo ꝯgregatis. Quā cum aquisset eps in ꝑsentia oīm fecit legi. Tenor aūt istius lre erat iste. Rectores tenebrarū rectoribus ecclesiarū salutē. Mandamus vobis q; multū diligimus vos. q; quod cunctis vobis cōmittit. ad infernū cum magnis glomorationibus destinatis. Item alibi dictū fuit epo puerso a xpo dño. Qui mihi reduces animas q̄s cum prauo exēplo dānificasti. Ber. Timeāt clerici ministri ecclesiarū q̄ in terris res sanctorū (quas possidet) inique gerunt. vt sispendijs q̄ sufficere deberāt mūme ꝯtenti. superflua (quibus egeni sustentari deberēt) impietate sacrilegij sibi detinent. ⁊ in vsus superbie atq; luxurie victū pauperum ꝯsumere non verent. duplici iniqtate peccātes. scz et q; aliena diripiunt. ⁊ sacris in suis vanitatibus ⁊ turpitudinibus abutunt. Heu hodie non poscūt pastores oues. sed seipos. ꝓpter qd cōminat eis dūs damnationē. Ezech. xliij. Ve pastoribus hierusalē. q; pascebant semetipsos. ⁊ oues non pascunt a pastoribus a quibus pasci deberent. vñ Ber. Conuenit. bonitas amabilē. scientia discibilē. disciplina imitabilē reddūt. Scia ⁊ disciplina bonitatē attrahunt. scientia aūt corrigit ⁊ disciplina pascit. Debet aūt quilibet platus ⁊ religiosus ⁊ clericus (q̄ alijs p̄ est) sollicitus esse quō deo omnipotēti placeat in puritate sue conscientie. Bernā. Manducare spūaliter corpus xpi est passionis ⁊ redemptionis eius attentius recolere sacra bnficia ad sumendū suauiter in ꝯscientia ⁊ recolendū fideliter in memoria. Augu. Quotidie corpus xpi sumere non laudo nec vitupo. Hoc est signū sepe communicandi. cum de ꝯceptione huius sacramēti timor seruilis minuit. ⁊ incendium caritatis plus augmentat. Sed ꝑ hoc aliqui retrahunt cum de cōmunione deuotionem ⁊ ꝯsolationem singularem non ita ꝓcipiūt. put eis beneplacitum foret. Et hij magis sua q̄ dei sui videntur querere desideria

O venerabilis sanctitu:

do manuū sacerdotū. O felix exercitiū. o mundi vere gaudiū vbi yma summis iungunt. cū xps tractat xpm. sacerdos dei filiū. tibi delitie sunt esse cum filijs hoīm. vñ Petrus in canonica. Vos estis genus electum regale sacerdotiū. gens sctā. ꝓpls acquisitiōis. Aug. Vos estis iniqt genus electū. non solū electione ꝯpalis plationis. sed vt spero electionis et ne p̄destinationis. vñ Apls. Elegit eos ante mundi ꝯstitutionē. q̄ nondum erant nisi p̄destinati. Augu. Quō elegit eos añ mundi ꝯstitutionem. q̄ nondū erant p̄destinando. Grego.. Predestinatio nihil aliud ē q̄ grē p̄sentis ⁊ glorie future p̄paratio. Augu. Quatuor enī requiruntur ꝓprie ad p̄parationem gratie p̄sentis ⁊ p̄destinationē glorie future. Primū est voluntas tribuentis. scōm est libertas voluntatis. tertiū est

Clericorum

p̄destinatio nō exñtis: Quartū est meritū accipientis. alioq̄n nec grā in
pñti. nec sequit gl'a in futuro. vñ apl's. Quos prescivit hos ⁊ p̄destina
vit cōformes fieri ymagini filij dei. s. sacerdotis in tāti misterij minister-
rio. Idē. Quos p̄destinavit hos ⁊ vocavit. ⁊ quos vocavit hos ⁊ iusti
ficavit. ⁊ quos iustificavit illos ⁊ magnificavit Glosa. In p̄destinatōne
est gratia. in vocatione potentia. in iustificatōe letitia. in magnificatōe
gloria. Unde vos sacerdotes estis genus electum

Augustin⁹. O presbiter si

ue sacerdos. sicut de⁹ te elegit ⁊ p̄elegit reddere rationē villicationis tue
in quam vl'quod tu in hoc seculo eligeris. dum deus electionem a te re-
quiret. non est dubium dare an sacerdos sit angelus. Si vixerit in casti
tate corpis ⁊ anime ⁊ humilitate est angelus. Si vixerit econuerso est
peior dyabolo. ⁊ hoc est horribile valde malis presbiter⁹. O sacerdotes
considerate vestre dignitatis dulcissime exellētiam. quia dominus vos
ditavit p̄ omnibus creaturis! Honorādi sunt quippe sacerdotes. quibus
domin⁹ tantā in mūdo prulit p̄ omnibus grām ⁊ honorem

Sapientia. Ecce cōputa

ti sunt. s. sacerdotes inter filios dei. ⁊ inter scōs sors illoꝝ est. s. sacerdo-
tum. Merito ergo gaudete ⁊ benedicite vos sacerdotes domini domīo
laudate ⁊ superexaltate eū in secula. qui vos ad tātam dignitatem ⁊ gra
tiam elegit. Et gratias agite ei pro tātis bñficijs pñtib⁹ p̄teritis ⁊ fu-
turis. ⁊ eternalibus tpalibus ⁊ spiritualibus. ⁊ rogate supliciter dicē-
tes. Cōfirma hoc deus quod operatus es in nobis p̄ immēsam grāz tu
am in pñti: ⁊ p̄sta vt cū oībus nobis commissis ⁊ omnibus fidelibus. et
cū omnib⁹ sanctis ⁊ angelis tuis in futuro in regno celorum cōfiteamur
nomini tuo sancto. ⁊ gloriemur in laude tua in eternum.

Dominus noster pōtifex

de vestibus sacerdotalibus mistica (vt summus sacerdos) camisia in-
duit in almo vtero. s. beate virginis marie. Ministri vero iudeoꝝ dede
rūt ei amictum alapis pretextum. Herodes albam. quando illusit eū al-
ba veste indutum. Ministri pylati cingulum quando flagellis ceciderūt
eum. Dederunt ei phanonem qñ ligaverūt euz ad columnā. stolā spu
tis contextam. Casulam quando induerūt eum veste purpurea dicen-
tes. Ave rex iudeorum. Lanceam p baculo. Crucem p sede episcopa
li. Spineam coronam pro infula. Clavum in pedibus pro sandalibus.
In manibus clavos pro anulo ⁊ cirothecis. Sicq̄ ornat⁹ pontifex no-
ster p̄mo templum aspsit. missam cantavit Heli. heli. postea indulgen-
tiam dedit dicēs. Pater dimitte illis ⁊c. Prelati temere credūt sibi cunc
ta licere. Credidit cayphas omne nephas sibi phas. Ve misero mūdo
ve p̄mo. ve secundo. Ve per pontificum dedecus horrificuz. Pōtifices

Stella

tuti. de iure suo male tuti. Quãuis cornuti. nõ audẽt cornuby vti

Nota sex vicibus fudit

xpus sanguinẽ suum pro nobis. Primo in circũcisione. ⁊ hoc fuit nostre redemptionis initium. Secũdo in oratione. ⁊ hoc fuit nostre redemptionis desiderium. Tercio in flagellatione. Quarto in coronatione. ⁊ hꝰ fuit nostre redemptionis meritum: quia liuore eius sanati sumus. Quinto in crucifixione. ⁊ hoc fuit nostre redemptionis pcium. tũc eim (que nõ rapuit) exoluit. Sexto in lateris aptione. ⁊ hoc fuit nostre redemtõnis sacramentum. quia inde exiuit sanguis ⁊ aqua. Sãguis in remissionem peccatorum. aqua ad lauacrũ baptismi sacrificandum

Finit stella clericorum feliciter:

In libelli laudẽ sequunt metra

Aspice presentis o clerice dicta libelli
Nomen pastoris quisquis habere voles
Terrenis nunq̃. vel paucum rebus adhere
Hunc mundum spernes. celica sola pete
O quanta mentis acie perpendere debet
Is. qui pastoris accipit officium
Ne pro diuitijs curam sibi vendicet ipse
Et non vt populo dogmate subueniat
Crede. tuo dabitur merces condigna labori
Apte si proprium reteris ipse gregem
Illicitus si cecet amor te diuitiarum
Letheas ditis ingrediere domos
Labitur et vero si quis tuus agnus ouili
Ad xpi caulam dulcius hunc reuoca
Verus pastor oues ad summum omle
Terrenos cum artus spiritus exuerit

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DUSSELDORF

Inches 1 2 3 4 5 6 7 8

Centimetres 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

TIFFEN® Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Blue	Cyan	Green	Yellow	Red	Magenta	White	3/Color	Black

TIFFEN® Gray Scale

© The Tiffen Company, 2007

R G B W G K C Y M

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19